

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

15 december 1999

WETSONTWERP
tot wijziging van een aantal bepalingen
betreffende de Belgische nationaliteit

AMENDEMENTEN

Nr. 4 VAN MEVROUW **MILQUET**

Art. 2

In het voorgestelde artikel 5, de volgende wijzigingen aanbrengen:

A) Paragraaf 1 vervangen door de volgende bepaling:

«§1. De personen die grote moeilijkheden ondervinden om zich in het kader van de procedures tot verwerving van de Belgische nationaliteit een akte van geboorte te verschaffen, kunnen ofwel een gelijkwaardig document overleggen dat werd afgeleverd door de diplomatieke of consulaire overheden van hun geboorteland, ofwel een akte van bekendheid die werd afgegeven door de vrederechter van hun hoofdverblijfplaats.»;

Voorgaande documenten :

Doc 50 **292 / (1999 - 2000)** :

001 : Wetsontwerp.

002 : Amendementen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

15 décembre 1999

PROJET DE LOI
modifiant certaines dispositions
relatives à la nationalité belge

AMENDEMENTS

N° 4 DE MME **MILQUET**

Art. 2

Apporter les modifications suivantes à l'article 5 proposé :

A) Remplacer le § 1er par la proposition suivante :

«§ 1er. Les personnes qui éprouvent de sérieuses difficultés à se procurer un acte de naissance dans le cadre des procédures d'obtention de la nationalité belge, peuvent produire un document équivalent délivré par les autorités diplomatiques ou consulaires de leur pays de naissance ou rapporter un acte de notoriété délivré par le juge de paix de leur résidence principale.».

Documents précédents :

Doc 50 **292 / (1999 - 2000)** :

001 : Projet de loi.

002 : Amendements.

B) In § 4, de woorden «Indien de belanghebbende in de onmogelijkheid verkeert zich zodanige akte van bekendheid te verschaffen» **vervangen door de woorden** «Indien de belanghebbende in de onmogelijkheid verkeert zich die akte van bekendheid of het door de diplomatieke of consulaire overheden afgeleverde evenwaardige document te verschaffen».

VERANTWOORDING

Het ontworpen artikel voert een cascaderегeling in : als de aanvrager in de onmogelijkheid verkeert zich een akte van geboorte te verschaffen, kan hij een evenwaardig document voorleggen dat werd afgeleverd door de consulaire of diplomatieke overheid van zijn geboorteland; als de aanvrager in de onmogelijkheid verkeert of grote moeilijkheden ondervindt om zich voormelde akte van geboorte te verschaffen, kan hij die vervangen door een akte van bekendheid; als de aanvrager in de onmogelijkheid verkeert zich die akte van bekendheid te verschaffen, kan ze worden vervangen door een verklaring onder ede.

Het gevolg van deze formulering is dat de bepaling slechts van toepassing is en uitwegen biedt wanneer de aanvrager in *de onmogelijkheid verkeert* - een radicaal en absoluut begrip - zich een akte van geboorte te verschaffen. Het artikel, zoals het is geformuleerd, zal dus slechts heel uitzonderlijk worden toegepast.

Met het oog op een versoepeling van de regeling wordt voorgesteld de aanvrager, wanneer hij grote moeilijkheden ondervindt om zich de akte van geboorte te verschaffen, de keuze te bieden tussen het gelijkwaardige document en de akte van bekendheid.

Nr. 5 VAN MEVROUW MILQUET

Art. 3

Dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING

De huidige wetgeving voorziet ten behoeve van het parket (en, in voorkomend geval, ten behoeve van de Dienst Vreemdelingenzaken en de Veiligheid van de Staat) in verschillende termijnen om een advies te formuleren. De duur van die termijnen hangt af van de procedure: twee maanden bij de toekenning van de nationaliteit op grond van geboorte en in geval van nationaliteitsverklaring, vier maanden bij de nationaliteitskeuze en de naturalisatie.

In het wetsontwerp worden die termijnen allemaal tot één maand teruggebracht. We hebben weliswaar geen bezwaar tegen zulke eenvormige termijn, noch tegen het voornemen om de procedure te bespoedigen. Niettemin moeten de voormelde instanties voldoende tijd krijgen om een bruikbaar en goed onderbouwd advies te kunnen uitbrengen; anders heeft de in uitzicht gestelde procedure weinig zin. Een termijn van één maand lijkt ons dan ook te kort, gelet op het feit dat sommige parketten in ons land momenteel overbelast zijn en met een personeelstekort kampen. Een termijn van twee maanden komt ons realistischer voor.

B) Au § 4, remplacer les mots : «Si l'intéressé est dans l'impossibilité de se procurer cet acte de notoriété» **par les mots** «*Si l'intéressé est dans l'impossibilité de se procurer cet acte de notoriété ou ce document équivalent délivré par les autorités diplomatiques ou consulaires*».

JUSTIFICATION

L'article en projet instaure un système en cascade : en cas d'impossibilité de se procurer un acte de naissance, le demandeur peut produire un document équivalent délivré par les autorités consulaires ou diplomatiques de son pays de naissance; en cas d'impossibilité ou de difficultés sérieuses à se procurer ce dernier document, le demandeur peut suppléer à l'acte de naissance par un acte de notoriété; en cas d'impossibilité de se procurer cet acte de notoriété, il peut y être suppléé par une déclaration sous serment.

La conséquence de cette formulation est que ce n'est qu'en cas d'impossibilité - le terme est radical et absolu - de se procurer un acte de naissance que la disposition trouvera à s'appliquer et offrira donc des alternatives. L'article tel que formulé ne sera donc appliqué que très rarement.

Dans une optique d'assouplissement du mécanisme, il est proposé de laisser le choix au demandeur entre le document équivalent et l'acte de notoriété en cas de difficulté sérieuse de se procurer l'acte de naissance.

N° 5 DE MME MILQUET

Art. 3

Supprimer cet article.

JUSTIFICATION

La législation actuelle prévoit des délais pour l'avis du parquet (et le cas échéant de l'Office et la Sûreté) qui diffèrent selon les procédures : deux mois pour l'attribution en raison de la naissance et la déclaration, 4 mois pour l'option et la naturalisation. Le projet de loi ramène ces délais de manière uniforme à un mois. Si l'on peut souscrire à cette uniformisation et à un souci d'accélération de la procédure, il faut que le délai laissé aux instances précitées soit suffisant pour permettre à ces dernières de rendre un avis utile et suffisamment étayé. Si tel n'est pas le cas, la formalité prévue perdra de son sens. Dans cette optique, un délai d'un mois nous apparaît trop court, à l'heure où certains parquets du Royaume sont surchargés et connaissent un manque d'effectifs. Un délai de deux mois paraît plus réaliste.

Nr. 6 VAN MEVROUW MILQUET

Art. 4

In de voorgestelde § 2, de volgende wijzigingen aanbrengen:

A) In de eerste zin, de woorden «aan het parket van de rechtbank van eerste aanleg van het rechtsgebied» **vervangen door de woorden** «aan het parket van de rechtbank van eerste aanleg van het rechtsgebied, aan de Dienst Vreemdelingenzaken en aan de Veiligheid van de Staat»;

B) De tweede zin vervangen door de volgende drie zinnen: «*De procureur des Konings, de Dienst Vreemdelingenzaken en de Veiligheid van de Staat berichten daarvan onverwijld ontvangst. De Dienst Vreemdelingenzaken en de Veiligheid van de Staat bezorgen hun advies binnen één maand aan de procureur des Konings. Zij worden geacht gunstig te hebben geadviseerd, zo zij binnen die termijn volgend op de datum van ontvangst geen opmerkingen hebben geformuleerd.*»;

C) Het derde lid vervangen door de volgende zin:

«*De procureur des Konings voegt de adviezen van de Dienst Vreemdelingenzaken en van de Veiligheid van de Staat bij het door hem uitgebrachte advies.*».

VERANTWOORDING

Op grond van de huidige wetgeving is het advies van de Dienst Vreemdelingenzaken en van de Veiligheid van de Staat alleen vereist in het raam van de naturalisatieprocedure.

In de memorie van toelichting van het ingediende wetsontwerp wordt, in de commentaar bij de artikelen 4 en 6, gepreciseerd dat «[d]e dienst Vreemdelingenzaken en de Veiligheid van de Staat [...] in ieder geval [moeten] worden geraadpleegd», zowel voor de nationaliteitsverklaring als voor de nationaliteitskeuze. Als het de bedoeling is de procedures in zekere zin eenvormiger te maken, en gelet op de verruimde toepassingsfeer van de nationaliteitsverklaringsprocedure, lijkt het logisch in de tekst te bepalen dat beide instanties moeten worden geraadpleegd. Zij bezorgen hun advies aan het parket, dat er bij de formulering van zijn eigen advies rekening mee houdt. Het is van belang te zorgen voor een «eensluitende beoordeling», aangezien een negatief advies niet zonder gevolgen blijft voor de procedure.

N° 6 DE MME MILQUET

Art. 4

Apporter les modifications suivantes au § 2 :

A) Compléter la première phrase par les mots «, à l'Office des étrangers et au service de Sûreté de l'État».

B) Remplacer la 2ème phrase par les deux phrases suivantes : «*Le procureur du Roi, l'Office des étrangers et le service de Sûreté de l'État en accusent réception sans délai. L'Office des étrangers et la Sûreté de l'État transmettent leur avis dans le mois au procureur du Roi. A défaut d'observations dans ce délai suivant la date de réception, l'avis est réputé favorable.*».

C) Compléter le 3ème alinéa par la phrase suivante :

«*Le procureur du Roi joint les avis de l'Office des étrangers et du service de Sûreté de l'État à l'avis qu'il émet.*».

JUSTIFICATION

Dans la législation actuelle, l'avis de l'Office des étrangers et du service de la Sûreté de l'État n'est requis que pour la procédure de naturalisation.

L'exposé des motifs du projet de loi précise dans les commentaires des articles 4 et 6 que «l'Office des étrangers et la Sûreté de l'État devront en tous cas être consultés», tant pour la déclaration que pour l'option. Dans l'optique d'une certaine uniformisation des procédures, dès lors que le champ d'application de la procédure de déclaration est élargi, il apparaît logique de prévoir dans le texte la consultation de ces deux institutions. Ces deux institutions rendent leur avis au parquet qui en tient compte dans la rédaction de son avis. Il est important d'assurer une «unité d'appréciation» étant donné que l'avis négatif a des conséquences sur le plan procédural.

Nr. 7 VAN MEVROUW MILQUET

Art. 4

In de voorgestelde § 2, de volgende wijzigingen aanbrengen:

A) In het derde lid, de woorden «binnen één maand» vervangen door de woorden «binnen twee maanden»;

B) In het vijfde lid, de woorden «van één maand» vervangen door de woorden «van twee maanden».

VERANTWOORDING

De huidige wetgeving voorziet ten behoeve van het parket (en, in voorkomend geval, ten behoeve van de Dienst Vreemdelingenzaken en de Veiligheid van de Staat) in verschillende termijnen om een advies te formuleren. De duur van die termijnen hangt af van de procedure: twee maanden bij een nationaliteitsverklaring, vier maanden bij de nationaliteitskeuze en de naturalisatie.

In het wetsontwerp worden die termijnen allemaal tot één maand teruggebracht. We hebben weliswaar geen bezwaar tegen zulke eenvormige termijn, noch tegen het voornemen om de procedure te bespoedigen. Niettemin moeten de voormelde instanties voldoende tijd krijgen om een bruikbaar en goed onderbouwd advies te kunnen uitbrengen; anders heeft de in uitzicht gestelde procedure weinig zin. Een termijn van één maand lijkt ons dan ook te kort, gelet op het feit dat sommige parketten in ons land momenteel overbelast zijn en met een personeelstekort kampen. Een termijn van twee maanden komt ons realistischer voor.

Aangezien ook de Dienst Vreemdelingenzaken en de Veiligheid van de Staat binnen de maand worden geraadpleegd, moet het parket over een langere termijn kunnen beschikken.

Nr. 8 VAN MEVROUW MILQUET

Art. 4

In de voorgestelde § 1, 3°, de woorden «zijn hoofdverblijf in België heeft gevestigd» **vervangen door de woorden «in de regel en onafgebroken in België heeft verbleven».**

VERANTWOORDING

Een hoofdverblijf vestigen kan een louter formele aangelegenheid zijn en bewijst niet dat de betrokkene daadwerkelijk hoofdzakelijk in België verblijft.

N° 7 DE MME MILQUET

Art. 4

Apporter les modifications suivantes au § 2 proposé :

A) Au 3ème alinéa, remplacer les mots «délai d'un mois» par les mots «délai de deux mois».

B) Au 5ème alinéa, remplacer les mots «délai d'un mois» par les mots «délai de deux mois».

JUSTIFICATION

La législation actuelle prévoit des délais pour l'avis du parquet (et le cas échéant de l'Office et la Sûreté) qui diffèrent selon les procédures : deux mois pour la déclaration, 4 mois pour l'option et la naturalisation.

Le projet de loi ramène ces délais de manière uniforme à un mois. Si l'on peut souscrire à cette uniformisation et à un souci d'accélération de la procédure, il faut que le délai laissé aux instances précitées soit suffisant pour permettre à ces dernières de rendre un avis utile et suffisamment étayé. Si tel n'est pas le cas, la formalité prévue perdra de son sens. Dans cette optique, un délai d'un mois nous apparaît trop court, à l'heure où certains parquets du Royaume sont surchargés et connaissent un manque d'effectifs. Un délai de deux mois paraît plus réaliste.

Par ailleurs, la consultation de l'Office des étrangers et du service de Sûreté de l'État dans le mois nécessite un délai complémentaire dans le chef du parquet.

N° 8 DE MME MILQUET

Art. 4

Au § 1er, 3° proposé, remplacer les mots «qui a fixé sa résidence principale» par les mots «qui a résidé de manière habituelle et continue».

JUSTIFICATION

Fixer une résidence principale peut être purement formel et ne prouve pas la présence effective, à titre principal, dans le Royaume.

Nr. 9 VAN MEVROUW MILQUET

Art. 6

De volgende wijzigingen aanbrengen:

A) In 3°, de woorden «binnen één maand» vervangen door de woorden «binnen twee maanden»;

B) In 4°, de woorden «de termijn van één maand» vervangen door de woorden «de termijn van twee maanden».

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van amendement nr. 7

Nr. 10 VAN MEVROUW MILQUET

Art. 10

De volgende wijzigingen aanbrengen:

A) In 2°, de woorden «binnen een termijn van één maand» vervangen door de woorden «binnen een termijn van twee maanden»;

B) In 4°, de woorden «binnen één maand» vervangen door de woorden «binnen twee maanden».

VERANTWOORDING

Zie de verantwoording van amendement nr. 5

Nr. 11 VAN MEVROUW MILQUET
(In hoofdorde)

Art. 9

De woorden «ten minste drie jaar» vervangen door de woorden «ten minste vijf jaar».

VERANTWOORDING

Inzake de toekenning van de nationaliteit door naturalisatie voorziet het wetsontwerp alleen in criteria met betrekking tot de leeftijd en de verblijfsduur. Om de betekenis van de naturalisatieprocedure niet helemaal uit te hollen, mag niet te lichtzinnig met die criteria worden omgesprongen.

N° 9 DE MME MILQUET

Art. 6

Apporter les modifications suivantes :

A) au 3°, remplacer les mots «délai d'un mois» par les mots «délai de deux mois».

B) au 4°, remplacer les mots «délai d'un mois» par les mots «délai de deux mois».

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n° 7.

N° 10 DE MME MILQUET

Art. 10

Apporter les modifications suivantes :

A) au 2°, remplacer les mots : «délai d'un mois» par les mots «délai de deux mois».

B) au 4°, remplacer les mots «dans le mois» par les mots «dans les deux mois».

JUSTIFICATION

Voir la justification de l'amendement n° 5.

N° 11 DE MME MILQUET
(En ordre principal)

Art. 9

Remplacer les mots «au moins trois ans» par les mots «au moins cinq ans».

JUSTIFICATION

Les critères d'octroi de la nationalité par la naturalisation, tels qu'ils résultent du projet de loi, sont limités à l'âge et à la durée de résidence. Il est important de ne pas galvauder ces critères si l'on ne veut pas priver de tout sens la procédure de naturalisation.

In het licht daarvan is de verblijfsduur van vijf jaar, zoals die thans wordt opgelegd, een periode waarin het begrip «duurzame banden» concreet gestalte kan krijgen; een periode van drie jaar lijkt in dat verband minder aangewezen.

Nr. 12 VAN MEVROUW MILQUET
(In bijkomende orde)

Art. 9

De volgende wijzigingen aanbrengen :

A) de woorden «zijn hoofdverblijf in België hebben gevestigd» **vervangen door de woorden** «*in de regel en ononderbroken in België hebben verbleven*»;

B) dit artikel, waarvan de bestaande tekst een § 1 wordt, aanvullen met een § 2, luidend als volgt : «§ 2. Artikel 19, tweede lid, van hetzelfde Wetboek wordt opgeheven.».

VERANTWOORDING

Inzake de toekenning van de nationaliteit door naturalisatie voorziet het wetsontwerp alleen in criteria met betrekking tot de leeftijd en de verblijfsduur. Om de betekenis van de naturalisatieprocedure niet helemaal uit te hollen, mag niet te lichtzinnig met die criteria worden omgesprongen.

In het licht daarvan is de verblijfsduur van vijf jaar, zoals die thans wordt opgelegd, een periode waarin het begrip «duurzame banden» concreet gestalte kan krijgen; een periode van drie jaar lijkt in dat verband minder aangewezen.

Mocht de bij het wetsontwerp bepaalde duur van drie jaar worden gehandhaafd, dan behoort in de tekst in elk geval een echte duur van werkelijk verblijf te worden opgenomen.

In hetzelfde verband wordt voorgesteld om de gelijkstelling met verblijf in België op te heffen.

Dans cette optique, une durée de résidence de 5 ans, comme c'est prévu actuellement, est une période significative pour une notion d'attache durable qu'une période de 3 ans incarne moins.

N° 12 DE MME MILQUET
(A titre subsidiaire)

Art. 9

Apporter les modifications suivantes :

A) Remplacer les mots «avoir fixé sa résidence principale en Belgique» **par les mots** «*avoir résidé de manière habituelle et continue en Belgique*».

B) Compléter cet article, dont le texte actuel formera le § 1er, par un § 2, rédigé comme suit : «§ 2. L'article 19, alinéa 2, du même Code, est abrogé.».

JUSTIFICATION

Les critères d'octroi de la nationalité par la naturalisation, tels qu'ils résultent du projet de loi, sont limités à l'âge et la durée de résidence. Il est important de ne pas galvauder ces critères si l'on ne veut pas priver de tout sens la procédure de naturalisation.

Dans cette optique, une durée de résidence de 5 ans, comme c'est prévu actuellement, est une période significative pour une notion d'attache durable qu'une période de 3 ans incarne moins.

Si la durée de trois ans prévue par le projet devait être maintenue, il serait en tout cas nécessaire de prévoir dans le texte une réelle durée de séjour effective.

Dans le même optique, il est proposé de supprimer l'assimilation à la résidence en Belgique.

Joëlle MILQUET (PSC)